

Hemşirelik Öğrencilerinin Akademik Usulsüzlük Algıları: Bir Üniversite Örneği

Nursing Students' Perceptions of Academic Dishonesty: A University Example

* Serpil ÖZMEN¹ ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1415-0822> | srpozmen.25@gmail.com
Atatürk Üniversitesi, Narman MYO, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, Erzurum, Türkiye
ROR ID: <https://ror.org/03je5c526>

Afife YURTTAŞ² ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-0557-7392> | afife.yurttas@atauni.edu.tr
Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Esasları, Erzurum, Türkiye
ROR ID: <https://ror.org/03je5c526>

Özet

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin akademik usulsüzlük ile ilgili algı düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. **Yöntem:** Tanımlayıcı ve kesitsel olarak yapılan bu araştırma, bir üniversitenin 2., 3., ve 4. sınıf hemşirelik öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma 170 öğrenci ile tamamlanmıştır. Veriler, "Kişisel Bilgi Formu" ve "Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği (HÖUAÖ)" kullanılarak çevrim içi toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler ve T testi, Mann Whitney U testi, Tek Yönlü Varyans Analizi, Kruskal Wallis H Testi ve Spearman's rho Korelasyon katsayısı kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmada öğrencilerin %62,4'ü akademik usulsüzlük sayılan davranışlardan birini yaptığını belirtmiştir. Sınıf alt boyutlarında kopya çekme ortalaması 2,43 iken yardım ortalaması 2,46, kestirme yol ortalaması 2,48, benim sorunum değil ortalaması 2,48, sabotaj ortalaması 2,40 ve test dosyası ortalaması 2,46 olarak elde edilmiştir. Klinik alt boyutlarında yalan beyan ortalaması 2,44 iken itaatsizlik ortalaması 2,41 ve çalma ortalaması 2,40 olarak elde edilmiştir. Kopya çekme ve yardım boyutu hariç diğer alt boyutlar arasında pozitif yönde korelasyon bulunmuştur.

Sonuç: Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin akademik usulsüzlük ile ilgili algılarının düşük düzeyde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca hemşirelik öğrencilerinin üniversite hayatlarında akademik usulsüzlük sayılan davranışlardan en az birisini yaptıkları bulunurken, sınıf ve klinik ortamdaki akademik usulsüzlük davranışları arasında ilişki olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Akademik usulsüzlük, Hemşirelik öğrencileri, Hemşirelik eğitimi

Abstract

Objective: This study was conducted to determine the perception levels of nursing students about academic dishonesty.

Method: This descriptive and cross-sectional study was conducted with 2nd, 3rd, and 4th year nursing students of a university. The study was completed with 170 students. The data were collected online using the 'Personal Information Form' and 'Nursing Students' Perceptions of Irregularity Scale (NPSIS)'. Scale evaluation is made by dividing the total score obtained for each sub-dimension by the number of questions in that sub-dimension. Descriptive statistics and T test, Mann Whitney U test, One-Way Analysis of Variance, Kruskal Wallis H Test and Spearman's rho Correlation Coefficient were used in the evaluation of the data.

Results: In the study, 62.4% of the students stated that they had engaged in one of the behaviors considered academic misconduct. In the classroom sub-dimensions, the mean of cheating was 2.43 the mean of helping was 2.46, the mean of shortcut was 2.48, the mean of not my problem was 2.48, the mean of sabotage was 2.40 and the mean of test file was 2.46. In the clinical sub-dimensions, the mean of lying was 2.44, while the mean of disobedience was 2.41 and the mean of stealing was 2.40. A positive correlation was found between all sub-dimensions except cheating and helping.

Conclusion: In this study, it was determined that nursing students' perceptions of academic dishonesty were at a low level. In addition, it was found that nursing students engaged in at least one of the behaviors considered academic misconduct in their university life, and there was a relationship between academic misconduct behaviors in the classroom and cynical environment.

Keywords: Academic dishonesty, Nursing students, Nursing education

Atıf: Özmen, S., & Yurttaş, A. (2025). Hemşirelik öğrencilerinin akademik usulsüzlük algıları: Bir üniversite örneği. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*, 27(2), 87-98

* Sorumlu Yazar: Serpil ÖZMEN

Makale Gönderimi 17.09.2024 **Kabul Tarihi** 16.02.2025 **Yayınlanma Tarihi** 26.08.2025

The authors own the copyright of their work published in the journal and their work is published under the CC BY-NC 4.0 licence.

1. Giriş

Yükseköğretimde son yıllarda çevrimiçi öğrenmenin yaygınlaşması ve üretken yapay zeka araçlarının yakın zamanda kullanılabilir hale gelmesi, eğitimciler için akademik dürüstlüğü koruyabilmede zorluklar oluşturmaktadır (Adzima, 2020 ; Lo, 2023). Akademik dürüstlük, "eğitimcilerin, öğrencilerin, araştırmacıların ve akademik topluluğun bütün üyelerinin dürüstlük, güven, adalet, saygı ve sorumlulukla hareket etmesi beklentisi" olarak tanımlanmaktadır (Xuhua ve ark., 2024). Akademik dürüstlüğü ihlal edilmesi ise akademik usulsüzlük olarak ifade edilirken akademik usulsüzlüğün yönetilememesi durumunda eğitim kurumları için ciddi sonuçlar doğuracağı belirtilmektedir (Parnter, 2020).

Akademik usulsüzlüğün çeşitli tanımları bulunmaktadır. Bertram Gallant (2008) akademik usulsüzlüğü; akademik dürüstlüğü baltalayan davranışlar olarak tanımlarken, McClung ve Gaberson (2021) ise akademik çalışmalarda aldatıcı uygulamalara kasıtlı katılım olarak tanımlamıştır. Akademik usulsüzlük bir zamanlar daha çok kopya çekme ve intihal üzerine odaklanmıştı ancak artık günümüzde eğitim alanında notu etkilemek için tasarlanmış tüm öğrenme etkinliklerini içerdiği söylenebilir (McClung ve Gaberson, 2021). Bu etkinlikler içinde sahtecilik ve yalan söyleme (Wilkinson, 2009), karşılaşılan usulsüzlüğü gizleme, ders notlarını tahrif etme ve akademisyen ile samimi iletişim kurarak ders notlarını etkileme gibi sınıf içi davranışlar olduğu görülmektedir (Elmore ve ark., 2011; Theart ve Smith, 2012). Ayrıca akademik usulsüzlüğün eğitim kurumları için gittikçe büyüyen bir problem olmasının yanı sıra henüz çözüm yollarının bulunmadığı belirtilmektedir (Abbott ve Nininger, 2021).

Akademik usulsüzlüğün eğitim kurumlarında öğrenme ortamını baltalayarak, düşük akademik performansa yol açması hemşirelik eğitimi alanında da önemli bir endişeyi temsil etmektedir (Deniz Büyüksöy ve ark., 2024). Hemşirelik dünyada en güvenilen meslekler arasında yer almaktadır (Abusafia ve ark., 2018). Dürüstlük, samimiyet ve empati mesleğin sürdürülebilmesi için gerekli olan etik davranışlardır. Usulsüz davranışlar mesleğin doğası gereği etik standartlara aykırı olmakla birlikte, hemşirelik öğrencileri arasında bu davranışların düşük olabileceği tahmin edilmekteydi (Abusafia ve ark., 2018). Ancak literatürde hemşirelik öğrencilerinin %54'ünün hem sınıf hem klinik ortamda dürüst olmayan davranışlarda bulunduğu bildirilmiştir (Krueger, 2014). Benzer şekilde McClung ve Schneider (2018) ise 973 hemşirelik öğrencisinin katıldığı çalışmalarında öğrencilerin hem sınıf ortamında hem klinik ortamda 21 farklı tipte usulsüz davranıştan en az birini sergilediğini belirtmiştir. Bu usulsüz davranışları sınıf alt boyutunda; kopya çekme, ödevlerini başkasının yardımıyla yapma, yapılması gereken işleri en kısa yoldan yapmak için başvuru hileleri, başkalarının yapmış oldukları usulsüzlükleri gizlemek, bir başkasının çalışmalarını olumsuz etkilemek ve eski test dosyalarını ve sorularını kullanmak olarak tanımlamışlardır. Klinik alt boyutunda ise öğrencilerin daha çok; yalan beyana başvurduklarını, belirlenmiş kurallara uymama ve hakkı olmayan bir şeyi izin almadan çalma gibi eylemlerde bulunduklarını ifade etmişlerdir (McClung ve Schneider, 2018). 345 hemşirelik öğrencisinin katıldığı bir başka çalışmada ise öğrencilerin %66'sının etik olmayan davranışlar sergiledikleri bulunmuştur (Park ve ark., 2014). Yapılan diğer çalışmalarda ise, hemşirelik öğrencilerinin %90'nın başarısız olma riskine karşı kopyalama yapabileceğini ayrıca usulsüzlük davranışlarını normal ve kabul edilebilir olarak görme eğiliminde olduklarını belirtilirken, erkek öğrencilerin akademik usulsüzlük eğilimlerinin kadın öğrencilerden daha fazla olduğu ifade edilmiştir (Balık ve ark., 2010; Keçeci ve ark., 2011).

Hemşirelik kuramsal bilgi ve beceriyi içeren uygulamalı bir sağlık disiplindir. Bu disiplinde en önemli amaçlardan biri de, profesyonel sağlık hizmeti sağlayıcıları olmaya hazırlanan hemşirelik öğrencilerinin yetkili ve dürüst olarak yetiştirilmesidir. Dürüst olmayan davranışlar kaliteli hasta bakımı, sonuçları ve hasta güvenliği için zararlı olabilir. Ayrıca dürüst olmayan davranışlar mesleki suistimal oluşturarak

bakım verilen hastalara zarar verebilir (Birks ve ark., 2018). Bu bakımdan eğitimcilerin hemşirelik öğrencilerinin hem sınıf hem klinik ortamdaki akademik usulsüzlüğe ilişkin algıları hakkında bilgi edinmeleri ve öğrencilerin tutumlarının farkına vararak buna yönelik girişimlerde bulunması gerekmektedir. Çünkü akademik usulsüzlüğe ilişkin zayıf bir algı, düzensiz olsalar bile bazı davranışları olduğu gibi algılamama eğilimi, klinik ortamda aynı tutumu sürdürmeleri nedeniyle öğrencilerin hata yapma eğilimlerini artırabilir (McClung ve Gaberson, 2021). Literatürde; hemşirelik öğrencilerinin akademik usulsüzlük ile ilgili algılarını belirlemeye yönelik herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

1.1.Araştırmanın amacı

Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin sınıf ve klinik ortamlardaki akademik usulsüzlük ile ilgili algılarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

1.2.Araştırma sorusu

Hemşirelik öğrencilerinin sınıf ve klinik ortamlardaki akademik usulsüzlük algı düzeyi nedir?

2. Gereç ve Yöntem

2.1. Araştırmanın türü

Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin akademik usulsüzlük ile ilgili algılarının belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı ve kesitsel olarak yapılmıştır.

2.2. Araştırmanın yeri ve zamanı

Bu çalışma, Erzurum’da bulunan bir üniversitede lisans öğrenimi gören hemşirelik öğrencileri ile Ekim 2019- Haziran 2020 tarihleri arasında yapılmıştır.

2.3. Araştırmanın evren ve örnekleme

Araştırmanın evrenini; Hemşirelik Bölümü’nün 2., 3. ve 4. sınıflarda öğrenim gören toplam 800 öğrenci oluşturmuştur. G*Power V3.1.9.7 programı kullanılarak power analizi yapılmıştır. Referans çalışmasında %95 güven (1- α), %80 test gücü (1- β), $f = 0,193$ etki büyüklüğü ile tek yönlü ANOVA power analizi sonucunda çalışmaya minimum toplam 264 örnek dahil edilmesi gerekmektedir. Çalışmaya 270 öğrenci katılmış, 90 öğrencinin veri toplama formlarını eksik doldurması nedeniyle çalışma 170 öğrenci ile tamamlanmıştır.

2.4. Araştırmaya dahil olma/dışlama kriterleri

Araştırmaya; 2., 3., 4. sınıf öğrencisi olan, katılmaya gönüllü olan öğrenciler dahil edilirken; 1. sınıf öğrencileri ile anket ve ölçek formlarını eksik dolduran öğrenciler çalışma dışı bırakılmışlardır.

2.5. Veri toplama araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak hemşire öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini içeren “Kişisel Bilgi Formu” ve “Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği (HÖUAÖ)” kullanılmıştır.

2.5.1. Kişisel bilgi formu

Literatür incelemesi sonucu araştırmacılar tarafından oluşturulan formda öğrencilerin yaş, cinsiyet, kaçınıcı sınıfta oldukları ilgili kişisel bilgilerin yanı sıra AGNO puanları, değerlerle ilgili eğitim alıp almadıkları, usulsüzlük sayılan davranış yaptıklarını, böyle bir davranış sergilediklerinde ne yapıldığını belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir (Erarslan, 2011; Eret ve Ok, 2014; McClung and Gaberson, 2021; Rafaati ve ark., 2020).

2.5.2. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği

Öğrencilerin akademik usulsüzlük algılarının belirlenmesi için McClung ve Schneider (2018) tarafından geliştirilen (Nursing Student Perceptions of Dishonesty Scale) Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenilirliği ile ilgili çalışma Nüzket ve Özkütük (2018) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin özgün formu 67 madde ve dokuz alt boyuttan oluşmaktadır. Hemşirelik Öğrencilerinin Usulsüzlük Algıları Ölçeğinde (HÖUAÖ) her bir madde dörtlü likert tipi ölçeklendirme ile 1-4 puan arasında puanlanmaktadır (Kesinlikle katılmıyorum: 1 puan, katılmıyorum: 2 puan, katılıyorum: 3 puan ve kesinlikle katılıyorum: 4) Ölçek değerlendirmesi, her bir alt boyut için alınan toplam puanın, o alt boyutta yer alan soru sayısına bölünmesiyle yapılmaktadır. Ölçeğin toplam puanı olmayıp, alt boyutlardaki puan ortalamalarına bakılır. Puan ortalaması ne kadar yüksekse davranışlar öğrenciler tarafından o kadar usulsüzlük olarak algılanır. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır. McClung ve Schneider tarafından oluşturulan sınıf ve klinik boyutlarındaki ölçek alt boyutlarının açıklamaları ve Cronbach Alfa değerleri şu şekilde belirtilmiştir;

Sınıf Boyutu ve Alt Boyutları (toplam 40 madde)

Kopya çekme (Cheating): Gerçek işi yapmadan test veya ödevlerde iyi sonuç almak amacıyla verilen veya alınan eylemleri ölçen boyut 13 maddeden oluşmaktadır. Orijinal alt boyutun cronbach alfa değeri 0,96'dır. Bu çalışmada cronbach alfa değeri 0,97'dir. Bu alt boyutu; 8, 31, 23, 61, 66, 10, 25, 12, 65, 59, 20, 26, 18 numaralı maddeler (13 madde) oluşturmaktadır.

Yardım (Assistance): Kişinin işini yaparken başkalarının işbirliği ve yardımıyla yapılan eylemleri ölçen 9 maddeden oluşmaktadır. Orijinal alt boyutun cronbach alfa değeri 0,91'dir. Bu alt boyutu; 50, 40, 42, 63, 29, 56, 39, 27, 3 numaralı maddeler (9 madde) oluşturmaktadır. Bu çalışmada cronbach alfa değeri 0,79'dur.

Kestirme yol kullanma (CuttingCorners): Yapılması gereken iş miktarını azaltmak için yapılan eylemleri ölçen 7 maddeden oluşmaktadır. Orijinal alt boyutun cronbach alfa değeri 0,86'dır. Bu alt boyutu; 37, 33, 58, 38, 44, 41, 6 numaralı maddeler (7 madde) oluşturmaktadır. Bu çalışmada cronbach alfa değeri 0,81'dir.

Benim sorunum değil (Not my problem): Başkalarının akademik usulsüzlük yaptığından haberdar olmak, ancak bunu bildirmemeyi içeren 4 maddeden oluşmaktadır. Orijinal alt boyutun cronbach alfa değeri 0,88'dir. Bu alt boyutu; 2, 22, 4, 16 numaralı maddeler (4 madde) oluşturmaktadır. Bu çalışmada cronbach alfa değeri 0,87'dir.

Sabotaj (Sabotage): Bir başkasının çalışmalarını olumsuz etkileyecek davranışları içeren 4 maddeden oluşmaktadır. Orijinal alt boyutun cronbach alfa değeri 0,84'tür. Bu alt boyutu; 34, 49, 46, 51 numaralı maddeler (4 madde) oluşturmaktadır. Bu çalışmada cronbach alfa değeri 0,93'tür.

Test dosyası (Test File): Eski soruların ya da test soru bankalarının kullanılması veya temin edilmesi içeren 3 maddeden oluşmaktadır. Orijinal alt boyutun cronbach alfa değeri 0,71'dir. Bu alt boyutu; 54, 47, 13 numaralı maddeler (3 madde) oluşturmaktadır. Bu çalışmada cronbach alfa değeri 0,61 dir.

Klinik Boyutu ve Alt Boyutları (toplam 27 madde)

Yalan beyan (Perjury): Yanlış veya yanlış bilgi oluşturma veya sunma, uydurma veya yalan beyanı içeren 13 maddeden oluşmaktadır. Orijinal alt boyutun cronbach alfa değeri 0,96'dır. Bu çalışmada cronbach alfa değeri 0,98'dir. Bu alt boyutu; 67, 64, 15, 43, 24, 60, 9, 17, 14, 62, 5, 19, 7 numaralı maddeler (13 madde) oluşturmaktadır.

İtaatsizlik (Non-compliance): Belirlenmiş yönergeleri, kuralları veya belirtilen beklentileri takip etmemeyi içeren 11 maddeden oluşmaktadır. Orijinal alt boyutun cronbach alfa değeri. 0,92'dir. Bu çalışmada cronbach alfa değeri çalışmada 0,96'dır. Bu alt boyutu; 48, 36, 52, 35, 55, 21, 32, 45, 30, 11, 1 numaralı maddeler (11 madde) oluşturmaktadır.

Çalma (Stealing): İzin almadan veya hakkı olmadan bir şey almayı içeren 3 maddeden oluşmaktadır. Orijinal alt boyutun cronbach alfa değeri 0,62'dir. Bu alt boyutu; 28, 53, 57 numaralı maddeler (3 madde) oluşturmaktadır. Bu çalışmada cronbach alfa değeri 0.53'tür.

2.6. Verilerin toplanması:

Google formlar üzerinden Helsinki Deklarasyonuna uygun olarak hazırlanan bilgilendirilmiş onam formu ve çalışmanın amacının yer aldığı anket ve ölçeğin bağlantı linki WhatsApp ve E-mail üzerinden öğrencilere iletilmiştir. Veri toplama süresi 10-15 dakika sürmüştür.

2.7. Analiz

Veriler IBM SPSS V23 ile analiz edildi. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk Testi ile incelendi. Normal dağılıma uyan parametrelerin ikili grup karşılaştırmalarında Bağımsız Örnekler T Testi kullanıldı. Normal dağılıma uymayan verilerin ikili grup karşılaştırmalarında Mann Whitney U Testi Kullanıldı. Normal dağılıma uyan parametrelerin üç ve üzeri grup karşılaştırmalarında Tek Yönlü Varyans Analizi Kullanıldı. Normal dağılıma uymayan parametrenin üç ve üzeri grup karşılaştırmalarında Kruskal Wallis H Testi kullanıldı. Ölçek alt boyutları arasındaki ilişkinin incelenmesinde Spearman's rho Korelasyon Katsayısı kullanıldı. Sonuçlar kategorik veriler için frekans (yüzde); nicel veriler için ortalama $\pm$ standart sapma, ortanca (minimum-maksimum) şeklinde sunuldu. Önem düzeyi $p < 0,050$ olarak alındı.

2.8. Etik boyut

Araştırmanın yürütülebilmesi için Atatürk Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan etik kurul izni alınmıştır (2158-61-07-18-14). Araştırma hakkında veri formunun girişinde yazılı açıklama yapılmış, araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler veri formunu internet üzerinden doldurmuşlardır. Ayrıca toplanan kişisel verilerin mahremiyetinin sağlanması için veri analizinin tamamlanmasının ardından, çevrimiçi anket yanıtları ve veri seti ayrı bir harici belleğe kopyalanmış; bilgisayardaki tüm ilgili veriler silinmiştir.

3. Bulgular

Katılımcılara ait frekans ve yüzde değerleri incelendiğinde kadınların oranı %68,2, erkeklerin oranı %31,8 olarak tespit edilirken, 18-23 yaş arası bireylerin oranı %99,4 olarak bulunmuştur. Hemşirelik 2. Sınıf öğrencilerinin oranı %33,5 iken 3. Sınıf öğrencilerin oranı %38,8 ve 4. Sınıf öğrencilerin oranı %27,6 olarak elde edilmiştir. Değerler eğitimi alanların oranı %65,9 Akademik usulsüzlük kabul eden International Journal of Teaching and Learning in Higher Educationten durumlardan birini yaşayanların oranı %62,4'tür. Karşılaşılan usulsüzlükle ilgili ne yaptınız sorusuna verilen yanıtlarda en yüksek oran %29,2 ile "Güvendiğim arkadaşına söyledim" cevabına aittir. Hangi konularda eğitim ve danışmanlık istersiniz sorusuna verilen yanıtlarda en yüksek oran %33,5 ile "Hasta ve hemşire hakları" kategorisine aittir. Bir usulsüzlük yaptığınızda sizi doğru yapmaya iten nedir sorusuna verilen yanıtlarda en yüksek oran %65,3 ile "Vicdan" olduğu belirlenmiştir.

Tablo 1. Katılımcılara ait frekans ve yüzde değerleri (n=170)

	Frekans	Yüzde
Cinsiyet		
Kadın	116	68,2
Erkek	54	31,8
Yaş		
18-23	169	99,4
24-29	1	0,6
Sınıf		
2. Sınıf	57	33,5
3. Sınıf	66	38,8
4. Sınıf	47	27,6
AGNO		
1	5	2,9
2	22	12,9
3	112	65,9
4	31	18,2
Değerlerle İlgili Eğitim Aldınız mı?		
Evet	112	65,9
Hayır	58	34,1
Akademik Usulsüzlük Kabul Edilen Durumlardan Birini Yaptınız mı?		
Evet	106	62,4
Hayır	64	37,6
Gerçekleşen Usulsüzlükle İlgili Ne Yaptınız?		
Öğretim Elemanına Danıştım	25	23,6
Sorumlu Hemşireye Danıştım	29	27,4
Güvendiğim Arkadaşıma Söyledim	31	29,2
Kimseyle Paylaşmadım	21	19,8
Hangi Konularda Eğitim ve Danışmanlık Almak İstersiniz		
Yasal Sorumluluklar	41	24,1
Etik Dışı Uygulama Bildirimi	16	9,4
Meslek Etiği	51	30
Hasta ve Hemşire Hakları	57	33,5
Etik Kurulların İşlevleri	5	2,9
Bir Usulsüzlük Yaptığınızda Sizi Doğru Yapmaya Yönlendiren Şey Nedir?		
Mesleki Değerler	38	22,4
Vicdan	111	65,3
İnanç	21	12,4

Sınıf boyutu alt boyutlarına ait tanımlayıcılar incelendiğinde kopya çekme alt boyut ortalaması 2,43 iken yardım alt boyut ortalaması 2,46, kestirme yol alt boyut ortalaması 2,48, benim sorunum değil alt boyut ortalaması 2,48, sabotaj alt boyut ortalaması 2,40 ve test dosyası alt boyut ortalaması 2,46 olarak elde edilmiştir. Klinik boyutu alt boyutlarına ait tanımlayıcılar incelendiğinde yalan beyan alt boyut ortalaması 2,44 iken itaatsizlik alt boyut ortalaması 2,41 ve çalma alt boyut ortalaması 2,40 olarak elde edilmiştir.

Tablo 2: Ölçek alt boyutlarına ait tanımlayıcılar (n=170)

	Ortalama $\pm$ S.Sapma	Ortanca (min-mak)
Sınıf Boyutu ve Alt Boyutları		
Kopya Çekme	2,43 $\pm$ 1,09	2,15 (1 - 4)
Yardım	2,46 $\pm$ 0,69	2,44 (1 - 4)
Kestirme Yol	2,48 $\pm$ 0,76	2,43 (1 - 4)
Benim Sorunumdeğil	2,48 $\pm$ 0,90	2,5 (1 - 4)
Sabotaj	2,40 $\pm$ 1,16	2 (1 - 4)
Test Dosyası	2,46 $\pm$ 0,77	2,33 (1 - 4)
Klinik Boyutu ve alt Boyutları		
Yalan Beyan	2,44 $\pm$ 1,14	2,08 (1 - 4)
İtaatsizlik	2,41 $\pm$ 1,10	2 (1 - 4)
Çalma	2,40 $\pm$ 0,87	2,33 (1 - 4)

Sınıf ve klinik alt boyutlarındaki ilişkinin incelenmesi için yapılan istatistik analizinde kopya çekmenin yardım alt boyutu ($p < 0.441$) hariç diğer alt boyutlar ile arasında anlamlı korelasyonlar olduğu belirlenmiştir ($p < 0.001$). (Tablo 3). Yardım alt boyutu ile Kestirme Yol puanları ve Test Dosyası puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($p < 0,001$). Kestirme yol alt boyutu ve diğer alt boyutlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($p < 0,001$). Benim Sorunum değil ile Sabotaj puanları, yalan beyan, itaatsizlik ve çalma alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($p < 0,001$). Sabotaj ile yalan beyan, itaatsizlik, çalma puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($p < 0,001$).

Tablo 3: Ölçek alt boyutları arasındaki ilişkinin incelenmesi

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kopya Çekme (1)	r 1 p ---								
Yardım (2)	r -0,059 p 0,441	1 ---							
Kestirme Yol (3)	r 0,659 p <0,001	0,404 <0,001	1 ---						
Benim Sorunum değil (4)	r 0,842 p <0,001	0,017 0,826	0,627 <0,001	1 ---					
Sabotaj (5)	r 0,892 p <0,001	-0,086 0,266	0,624 <0,001	0,709 <0,001	1 ---				
Test Dosyası (6)	r -0,055 p 0,474	0,740 <0,001	0,282 <0,001	0,013 0,865	-0,031 0,687	1 ---			
Yalan Beyan (7)	r 0,956 p <0,001	-0,106 0,170	0,624 <0,001	0,825 <0,001	0,895 <0,001	-0,113 0,144	1 ---		
İtaatsizlik (8)	r 0,916 p <0,001	-0,085 0,268	0,646 <0,001	0,755 <0,001	0,926 <0,001	-0,068 0,379	0,924 <0,001	1 ---	
Çalma (9)	r 0,822 p <0,001	0,109 0,156	0,659 <0,001	0,692 <0,001	0,818 <0,001	0,115 0,134	0,814 <0,001	0,849 <0,001	1 ---

r; Spearman's rho Korelasyon Katsayısı

4. Tartışma

Hemşirelik öğrencilerinin akademik usulsüzlük ile ilgili algılarının belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada en az bir kez usulsüzlük yapan öğrenciler %62,4'tür. Bununla birlikte %29,2'sinin ise bu durumu hiç kimseye paylaşmayıp güvendiği arkadaşına anlattığı belirlenmiştir (Tablo 1). Özden ve ark. (2015) üniversite öğrencileri ile yapmış oldukları çalışmalarında katılımcıların %98'inin akademik usulsüzlük olan davranışlardan en az birisini deneyimlediklerini bulmuşlardır. Lin ve ark.(2007) araştırmalarında üniversite öğrencilerinin %61,72'sinin akademik usulsüzlük yaptıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca McCabe ve ark. (2008) tarafından yapılan araştırmada ise öğrenim hayatları

boyunca Lübnanlı öğrencilerin %80'inin, Amerikalı öğrencilerin ise %54'ünün akademik usulsüzlükle ilgili bir davranış sergilediğini belirtmişlerdir. Çalışma ile paralel olarak farklı ülkelerde yapılan çalışmalarda öğrencilerin akademik usulsüzlüğü oluşturan davranışlar sergilediği belirlenmiştir.

Hemşirelik öğrencileri ile yapılan diğer literatür çalışmalarına bakıldığında ise; Kiekkas ve ark.(2020) araştırmalarında hemşirelik öğrencilerinin sınavlar esnasında akademik usulsüzlük davranışlarının arttığını belirtmişlerdir. Macale ve ark. (2017) ise akademik usulsüzlüğün hemşirelik eğitimi bağlamında fazla ve yaygın bir olgu olduğunu ortaya koymuştur. Alotaibi ve ark. (2024) çalışmalarında hemşirelik öğrencilerinin % 52'sinin sınavlar esnasında kopya çektiğinin, önceki sınav kağıtlarını topladıklarının, benzer şekilde ödevlerde kopyalama yaptıklarını bulmuşlardır. Fadlalmola ve ark. (2022) ise hemşirelik öğrencileri arasında en sık görülen akademik usulsüzlük davranışının intihal olduğunu bulmuşlardır. Rafati ve ark. (2020) hemşirelik öğrencileriyle yaptıkları çalışmalarında klinik ortamda öğrencilerin usulsüz davranışları sergiledikleri ve bu durumun stresle ilişkisi olduğunu bulmuşlardır. Klocko ve ark. (2014) çalışmalarında hemşirelik öğrencileri arasında akademik usulsüzlüğün şaşırtıcı derecede yaygın olduğunu bulmuşlardır. Yapılan bütün çalışmalarda akademik usulsüzlüğün hemşirelik öğrencileri arasında yaygın olduğu görülmüştür. Bu durum öğrencilerin akademik usulsüzlük konusunda yeterli bilgilerinin olmaması, kopya çekme ve intihalin artık öğrenciler arasında normal bir davranış olarak kabul görmesi veya konuyu ciddiye almadıklarının göstergesi olabilir.

Akademik usulsüzlük algısı, öğrencilerin sınıfta ve okulda, birbirleriyle ve öğretim elemanı ile olan ilişkilerinde tutum ve davranışlarını belirleyen önemli bir özelliktir. Akademik usulsüzlüğe ilişkin daha zayıf bir algı, düzensiz olsalar bile bazı davranışları olduğu gibi algılamama eğilimi, klinik ortamda aynı tutumu sürdürmeleri nedeniyle tıbbi hatalara ilişkin tutumu etkileyebilir. Hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulama sırasında hastane ortamında akademik usulsüzlük algısı, gerçek hasta bakım deneyimlerinde karşılaştıkları tıbbi hatalara yönelik tutumu etkilemesi açısından önemlidir. Çalışmamızda; sınıf boyutu alt boyutlarına ait tanımlayıcılar olan **kopya çekme, yardım, kestirme yol, benim sorunum değil, sabotaj ve test dosyası** alt boyut ortalama değerlerinin orijinal ölçek (kesme değeri olan 2.5 ortalama değerinin (McClung ve Schneider, 2018) altında olduğu belirlenmiştir. Klinik boyutu alt boyutlarına ait tanımlayıcılar incelendiğinde **yalan beyan, itaatsizlik ve çalma** alt boyut ortalama değerlerinin de ortalama değerin altında olduğu belirlenmiştir (Tablo 2). McClung ve Schneider (2018) çalışmalarında öğrencilerin sınıf alt boyutunda en yüksek puanın 3,7 hile, klinik alt boyutta ise en yüksek puanın 3,7 yalancı şahitlik olduğunu belirtirlerken, ortalamasının 1,6 olduğu yardım alt boyutunun öğrenciler tarafından usulsüzlük olarak algılanmadığını belirtmişlerdir. McClung ve Schneider (2018) çalışmalarında öğrencilerin yardım alt boyutu dışındaki diğer boyutlarda yer alan davranışları usulsüzlük olarak algıladıkları ve puan ortalama değerlerinin yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Deniz Gizemsoy ve ark. (2024) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerinin sınıfta sabotaj ve kopya çekme, klinikte ise yalan yere yemin etme, uymama ve hırsızlık gibi davranışlara yönelik algılarının ortalama 3,77 puan ortalaması ile yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar doğrultusunda çalışmamızda hemşirelik öğrencilerinin sınıf ve klinik ortamlardaki alt boyutlarda yer alan davranışları akademik usulsüzlük algıladıkları ancak algı düzeylerinin ortalama değerin altında olmasına bağlı düşük düzeyde olduğunu belirtebiliriz. Bu durum öğrencilerin ilgili konu hakkında düşük düzeyde bilgiye sahip olması ile açıklanabilir. Ayrıca eğitimciler tarafından belirlenen yönergelerin sınırlarının açık ve net olmaması öğrenciyi belirsizliğine katkıda bulunmasından kaynaklanabilir.

Çalışmamızda, sınıf ve klinik ortam alt ölçeklerinin hepsinin ortalama değerleri arasında, **kopya çekme** ile **yardım** alt boyutları hariç, istatistiksel olarak anlamlı korelasyonlar olduğu bulunmuştur (Tablo 3). Literatür incelendiğinde, Lovric ve ark. (2022) yapmış oldukları çalışmalarında ölçek alt boyutları arasında benim sorunum değil ve itaatsizlik alt boyutları hariç diğer alt boyutlar arasında anlamlı korelasyonlar olduğunu belirtirken, etik olmayan davranışların sınıftan kliniğe aktarılması riskinin her

zaman var olduğunu belirtmişlerdir. Ölçek yazarları McClung ve Schneider (2018) ise ölçek alt boyutları arasında anlamlı korelasyonlar olduğunu bulmuşlardır. Ayrıca sınıf ve klinik ortamda yapılan etik olmayan davranışların özellikle hasta güvenliği ve bakım kalitesini ciddi etkileyebileceğini belirtmişlerdir. Kruger ve ark. (2014) yılında yapmış oldukları araştırmalarında hemşirelik öğrencilerinin sınıfta ve klinik ortamda kopya çektiklerini ve sınıf ve klinik ortamdaki kopya çekme davranışı arasında pozitif ilişki bulduklarını ifade etmişlerdir. Deniz Gizemsoy ve ark. (2024) çalışmasında sınıf ve klinik ortamdaki davranışları arasında anlamlı ilişki olduğunu belirlemişlerdir. Bununla beraber; He ve ark. (2024) araştırmalarında sınıf ortamında usulsüzlük yapan öğrencilerin klinik ortamda usulsüzlük yapma eğilimlerinin fazla olduğunu ortaya çıkarmıştır. Ayrıca bu durumun; dürüstlük, etik, hasta güvenliği ve hemşirelik öğrencilerinin, üniversitelerin, sağlık hizmeti sağlayıcılarının ve sağlık profesyonellerinin itibarı konusunda ciddi endişelere yol açacağını belirtmişlerdir. Literatürde usulsüzlük sayılan davranışların nedenlerinin çok boyutlu olduğu görülmüştür.

5. Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin sınıf ve klinik ortamlarda alt boyutlarda olan davranışları usulsüz olarak algıladıkları, ancak algılarının düşük düzeyde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca çalışmada öğrencilerin, yükseköğrenim hayatlarının bir döneminde usulsüzlük sayılabilecek davranışlardan en az birisini yaptığı belirlenmiştir. Bununla birlikte sınıf ortamında yapılan usulsüz davranışlarla klinik ortamda yapılan usulsüz davranışlar arasında bir ilişki olduğu bulunmuştur. Bu bulgular, hemşirelik eğitimi için akademik usulsüzlük konusunun ele alınmasının önemini vurgulamaktadır. Bu sonuçlar doğrultusunda eğitimciler bu konu ile ilgili altta yatan davranışların neden ve sonuçlarını araştırmalıdır. Akademik usulsüzlüğü etkili bir şekilde önlemek için, hemşirelik eğitiminde tüm paydaşları içine alan caydırıcı stratejiler ve politikalar geliştirilmelidir.

Finansal Destek

Bu çalışma için herhangi bir maddi destek alınmamıştır

Çıkar Çatışması

Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

Etik Beyanı

Bu çalışmanın yürütülmesinde ve yazılmasında bilimsel ve etik ilkelere uyduğumuzu, kullanılan tüm kaynaklara usulüne uygun olarak atıfta bulunduğumuzu beyan ederiz.

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan onay alınmıştır. Karar Tarihi 26.09.2019 Karar sayısı: 18

Yazar Katkıları: İlk yazar %60, ikinci yazar %40

Çalışma konsepti ve tasarımı: SÖ; **Veri toplama:** SÖ; **Veri analizi ve yorumlama:** SÖ; **Makaleyi yazan:** SÖ; **Makalenin eleştirel revizyonu:** AY.

Değerlendirme: Çift taraflı kör hakemlik.

İntihal Denetimi: Yapıldı –intihal.net

Etik Bildirim: hemarge@gmail.com

Financial Support

No financial support has been received for this research sectors.

Conflict of Interest

No conflict of interest has been declared by the authors.

Ethical Consideration

It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited.

Atatürk University Faculty of Medicine Non-Interventional Research Ethics Committee Approval has been received. Decision Date: 26.09.2019 Decision Number: 18

Authorship Contributions: First author 60%, second author 40%

Study concept and design: SO; **Data collection:** SO; **Data analysis and interpretation:** SO; **Writing the manuscript:** SO; **Critical revision of the manuscript:** AY.

Evaluation: Double-blind peer review

Similarity Screening: Done –intihal.net

Ethical Statement: hemarge@gmail.com

Kaynaklar

- Abbott, M.R.B., & Nininger, J., (2021). Academic integrity in nursing education: policy review. *Journal of Professional Nursing*, 37(2), 268–271.
- Abusafia, A. H., Roslan, N. S., Yusoff, D. M., & Nor, M. Z. M. (2018). Snapshot of academic dishonesty among Malaysian nursing students: A single university experience. *Journal of Taibah University Medical Sciences*, 13(4), 370-376.
- Adzima, K. (2020). Examining online cheating in higher education using traditional classroom cheating as a guide. *Electronic Journal of E-Learning*, 18(6), 476-493.
- Alotaibi, A. O., Alotaibi, J. S., Alanazy, W., Alqahtani, M., Nambi, G., Shaphe, M., ... Kashoo, F. (2024). Nursing students' perspectives on academic dishonesty during examinations and assignments: A cross-sectional study. *Cureus*, 16(1), 2-12.
- Balik, C., Sharon, D., Kelishek, S., & Tabak, N. (2010). Attitudes towards academic cheating during nursing studies. *Medicine and Law*, 29(4), 547-563.
- Bertram Gallant, T. (2008). Academic integrity in the twenty-first century: a teaching and learning imperative. *ASHE Higher Education Report*, 33(5), 1-143.
- Birks, M., Smithson, J., Antney, J., Zhao, L., & Burkot C. (2018). Exploring the paradox: a cross-sectional study of academic dishonesty among Australian nursing students. *Nursing Education Today*, 65(18), 96-101.
- Büyüksoy, G. D., Özdil, K., & Çatker, A. (2024). Is there a relationship between nursing students' perceptions of dishonesty and attitudes towards medical errors?. *Nurse Education Today*, 139, 106233, 2-7.
- Elmore, R., Meral Anitsal, M., & Anitsal, I. (2011). Active versus passive academic dishonesty: comparative perceptions of accounting versus non-accounting majors. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*, 14(2), 89-104.
- Eraslan, A. (2011). Matematik öğretmenleri adayları ve kopya: Hiç çekmedim desem yalan olur!. *Eğitim ve Bilim*, 36(160), 52-64.
- Eret, E., & Ok, A. (2014). Internet plagiarism in higher education: tendencies, triggering factors and reasons among teacher candidates. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 39(8), 1002-1016.
- Fadlalmola, H. A., Elhusein, A. M., Swamy, D. V., Hussein, M. K., Mamano, D. M., & Mohamedsalih, W. E. (2022). Plagiarism among nursing students: A systematic review and meta-analysis. *International Nursing Review*, 69(4), 492-502.
- He, F. X., Fanaian, M., Zhang, N. M., Lea, X., Geale, S. K., Gielis, L., ... Evans, A. (2024). Academic dishonesty in university nursing students: A scoping review. *International Journal of Nursing Studies*, 154, 104752.
- Keçeci, A., Bulduk, S., & Oruç, D., Celik, S. (2011). Academic dishonesty among nursing students: A descriptive study. *Nursing Ethics*, 18(5), 725-733.
- Kiekkas, P., Michalopoulos, E., Stefanopoulos, N., Samartzi, K., Krania, P., Giannikopoulou, M., & Igoumenidis, M. (2020). Reasons for academic dishonesty during examinations among nursing students: Cross-sectional survey. *Nurse Education Today*, 86, 104314.
- Klocko, M. N. (2014). Academic dishonesty in schools of nursing: A literature review. *Journal of Nursing Education*, 53(3), 121-125.
- Krueger, L. (2014). Academic dishonesty among nursing students. *Journal of Nursing Education*, 53(2), 77-87.
- Lin, C. H. S., & Wen, L. Y. M. (2007). Academic dishonesty in higher education—a nationwide study in Taiwan. *Higher Education*, 54, 85-97.
- Lo, C.K., (2023). What is the impact of ChatGPT on education? A rapid review of the literature. *Educ. Sci.* 13 (4), 410.
- Lovrić, R., & Žvanut, B. (2022). Profiling nursing students' dishonest behaviour: Classroom versus clinical settings. *Nursing Ethics*, 29(6), 1353-1371.

- Macale, L., Ghezzi, V., Rocco, G., Fida, R., Vellone, E., & Alvaro, R. (2017). Academic dishonesty among Italian nursing students: A longitudinal study. *Nurse Education Today*, 50, 57-61.
- McCabe, D. L., Feghali, T., & Abdallah, H. (2008). Academic dishonesty in the Middle East: Individual and contextual factors. *Research in Higher Education*, 49, 451-467.
- McClung, E. L., & Schneider, J. K. (2018). Dishonest behavior in the classroom and clinical setting: perceptions and engagement. *Journal of Nursing Education*, 57(2), 79-87.
- McClung, E. L., & Schneider, J. K. (2018). The development and testing of the nursing student perceptions of dishonesty scale. *Nurse Education Today*, 61, 28-35.
- McClung, E.L., & Gaberson, K.B., (2021). Academic dishonesty among nursing students: a contemporary view. *Nurse Educator*, 46(2), 111-115.
- Nüzket, G., & Özkütük, N. (2024). Investigation of the validity and reliability of the nursing student perceptions of dishonesty scale. *Journal of Education and Research in Nursing*, 21(4), 334-342.
- Özden, M., & Özden, D. Ö. (2015). Öğretmen adaylarına göre akademik usulsüzlük davranışları. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 5(1), 88-98.
- Park, E. J., Park, S., & Jang, I. S. (2014). Clinical misconduct among South Korean nursing students. *Nurse Education Today*, 34(12), 1467-1473.
- Parnter, C. (2020). Academic misconduct in higher education: a comprehensive review. *Journal of Higher Education Policy and Leadership Studies*, 1(1), 25-45.
- Rafati, F., Bagherian, B., Mangolian Shahrabaki, P., & Imani Goghary, Z. (2020). The relationship between clinical dishonesty and perceived clinical stress among nursing students in southeast of Iran. *BMC Nursing*, 19, 1-8.
- Theart, C.J., & Smit, I., (2012). The status of academic integrity amongst nursing students at a nursing education institution in the Western Cape. *Curationis*, 35(1), 1-8.
- Wilkinson J. (2009). Staff and student perceptions of plagiarism and cheating. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 20(2), 98-105.